

EXPUNERE DE MOTIVE

Inițiativa legislativă își propune stabilirea zilei de 24 decembrie ca zi de sărbătoare legală în care nu se lucrează. Ajunul Crăciunului sărbătorit în data de 24 decembrie, reprezintă ultima zi din postul Nașterii Domnului. Acest post debutează în data de 15 noiembrie și se încheie în ziua de 24 decembrie.

Pentru români, Ajunul Crăciunului implică printre alte obiceiuri și tradiții: împodobirea bradului de Crăciun; împărțirea cadourilor de către Moș Crăciun; pregătirea bucatelor pentru masa din prima zi de Crăciun; primirea colindătorilor care vestesc Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos.

De asemenea, întâlnim zonal o serie de tradiții și obiceiuri ce au fost transmise din generație în generație. Astfel, se amintește că " *în satele din Oltenia, în Ajunul Crăciunului, gospodarii se trezesc dis-de-dimineață, aprind focul în sobă și ațâță jarul cu ajutorul unui vreasc, în timp ce rostesc o urare de Crăciun: "Bună dimineața lui Ajun! /C-a venit într-un ceas bun /Să ne-aducă: porcii grași și unturoși /Și oamenii sănătoși, /Vacile cu viței, oile cu miei, scroafele cu porci, cloștile cu pui, găinile cu ouă. La anul și la mulți ani!"*.¹ Totodată, se precizează că "o altă tradiție specifică Munteniei, Olteniei și Banatului este ca gospodinele să prepare un aluat folosit pentru a alunga deochiul animalelor din gospodărie. Astfel, animalele vor fi sănătoase tot anul și vor da mai mult lapte."²

Din perspectivă religioasă se reține că, "(...) în ultima zi a postului Crăciunului, preotul umblă pe la casele credincioșilor cu icoana Nașterii Domnului, spre a vesti măritul praznic al Întrupării Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria"³ iar "(...) în funcție de mărimea parohiei, preotul poate începe să umble cu icoana mai devreme sau mai târziu. Astfel, la sate, această vestire se petrece chiar în ajunul

¹ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/obiceiuri-si-superstitii-in-ajunul-craciunului-ce-e-bine-sa-faci-astazi-ca-sa-iti-mearga-bine-tot-anul-viitor-1777907>

² idem

³ sursa: <https://www.crestinortodox.ro/craciun/ajunul-craciunului-128014.html>

Crăciunului, pe când la orașe, unde parohiile sunt mai mari și credincioșii mai numeroși, preoții încep să umble cu icoana ceva mai devreme.”⁴

Rânduiala liturgică este una aparte în această zi. Astfel, se menționează că “ (...) în Ajun de Crăciun se citesc *"Ceasurile Împărătești"* și se săvârșește *Liturghia Sfântului Vasile cel Mare unită cu Vecernia*. În cadrul acestor slujbe sunt rânduite spre citire mai multe profeții din *Vechiul Testament* privind *Nașterea Domnului*. Dacă *ajunul Crăciunului* cade într-o zi de sâmbătă sau duminică, slujba numită *"Ceasurile Împărătești"* se mută în *vinerea dinainte*, aceasta zi devenind *"zi aliturgică"*, adică zi în care nu se săvârșește *Sfânta Liturghie*. Această slujbă a *Ceasurilor* este numită astfel deoarece, în lumea bizantină, la aceasta participau și împărații, iar la noi se aduna în biserică toată familia domnească. Dacă *ajunul Crăciunului* cade în zilele de luni până vineri, în ziua de *ajun* se va săvârși *Liturghia Sfântului Vasile cel Mare*, iar în ziua *praznicului* se va săvârși cea a *Sfântului Ioan Gură de Aur*. Dacă *ajunul* va cădea însă într-o zi de sâmbătă sau duminică, în ziua de *ajun* se va săvârși *Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur*, iar în ziua *praznicului* se va săvârși cea a *Sfântului Vasile cel Mare unită cu Vecernia*.”⁵

Este important de menționat faptul că la nivelul instituțiilor Uniunii Europene, data de 24 decembrie este stabilită ca fiind sărbătoare legală.

În acest sens, având în vedere prevederile art.61 din Statutul funcționarilor Uniunii Europene coroborat cu art.16 și 91 din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene, documente adoptate prin Regulamentul (CEE, Euratom, CECO) nr. 259/68 al Consiliului⁶ și ținând seama că în anul 2022, duminica de Paști este stabilită la 17 aprilie, iar **data de 24 decembrie este o zi de sâmbătă**, au fost stabilite pentru instituțiile Uniunii Europene un total de 17 zile ca sărbători legale. Astfel, sunt declarate sărbători legale: 14 aprilie (Joia Mare); 15 aprilie (Vinerea Mare); 18 aprilie (luni, a doua zi de Paști); 9 mai (aniversarea declarație președintelui Schuman din 1950); 26 mai (joi, Înălțarea); 27 mai (ziua de după Înălțare); 6 iunie (Lunea Rusaliilor); 23 iunie (Ziua Națională a Luxemburgului acordată funcționarilor și celorlalți agenți repartizați la Luxemburg); 21 iulie (Ziua

⁴ sursa: <https://www.crestinortodox.ro/craciun/ajunul-craciunului-128014.html>

⁵ Idem

⁶ publicat în Jurnalul Oficial L nr. 56 din 04-03-1968

Națională a Belgiei acordată funcționarilor și celorlalți agenți repartizați la Bruxelles); 15 august (Adormirea Maicii Domnului); 1 noiembrie (Sărbătoarea Tuturor Sfinților); 2 noiembrie (Ziua Morților); între **23 decembrie și 30 decembrie (6 zile de sfârșit de an).**⁷

Un număr important de state membre ce fac parte din Uniunea Europeană și Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS) au declarat ca zi nelucrătoare data de 24 decembrie. În acest sens menționăm următoarele state: Bulgaria; Cehia; Estonia, Finlanda, Islanda, Letonia, Lituania, Slovacia. Pe lângă aceste state o serie de alte țări au stabilită data de 24 decembrie ca zi nebanară sau cu program redus în sectorul bancar și în anumite domenii de activitate se aplică program redus. Menționăm în această categorie, printre alte state: Danemarca, Suedia, Ungaria, Liechtenstein.

Este important de menționat faptul că în România, Codul Muncii prevede ca sărbători legale în care nu se lucrează un număr de 15 zile dintre care două din aceste zile, respectiv prima zi de Paști și prima zi de Rusalii, se prăznuiesc întotdeauna într-o zi de duminică. Acest număr de sărbători legale este mai mic față de alte state membre ale Uniunii Europene dintre care amintim: Bulgaria; Lituania, Germania (incluzând sărbătorile din landurile federale); Spania (incluzând sărbătorile regionale). Mai mult decât atât, față de alte state, legislația națională nu permite compensarea zilelor de sărbătoare legală prevăzute la art.139 alin.(1) din Codul muncii, care survin pe parcursul weekendului, cu zile libere nelucrătoare. În acest sens în anul 2021 și 2022, un număr de 8 și respectiv 6 zile de sărbători legale nelucrătoare se celebrează în weekend.

Față de situația expusă mai sus, vă supun spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiator
Deputat Ion-Marian LAZĂR (USR)

⁷ A se vedea în acest sens Decizia Comisiei Europene din 11 ianuarie 2021 referitoare la sărbătorile legale din anul 2022 acordate funcționarilor și celorlalți agenți ai Uniunii Europene repartizați la Bruxelles și la Luxemburg, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 24I , 22.01.2021 și Decizia Comisiei din 2 martie 2020 referitoare la sărbătorile legale din anul 2021, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C69/8 din 3.03.2021